

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

129. De Donatione Ecclesiae Antuerpiensis à Rohingo. Qualis Rohingus.
De Marca Antuerpiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DISSERTATIO CXXIX

De Donatione Ecclesiæ Antuerpiensis à
Rohingo. Qualis illa Ecclesia,
Qualis Rohingus. De Mar-
ca Antuerpiensi.

Sancto Willibrordo non solum per Frisiam sed & Brabantiam reliquamque Austrasiam suauissimos floridarum virtutum spargente Odores, omnium tam Primatum quam popularium animi in eius amorem sunt conuersi: inde vbiuis eum honorificè amplecti, reuereri eius præsentiam, operam optare, orationes expetere, proprijs bonis sese exuere illique offerre, inter quos post hæcenus enumeratos non postremò numerandi sunt Rohingus nobilis & potens Antuerpiæ hæros thorique consors Bebelina, qui ei hoc anno 733. donant Ecclesiam Castri Antuerpiensis & tertiam partem Thelonei in Schaldi fluuio commercijs famoso, diploma te formato in hunc tenorem:

*Credimus mercedis lucra conquirere, si
aliquid de rebus nostris, pro peccatis nostris
redimendis, Sacerdotibus Dei conferimus.*

Igitur

Igitur ego in Dei nomine Rohingus,
& coniux mea Bebelina donamus Apostoli-
co Domino & Patri nostro Villibrordo
Episcopo, donatumque in perpetuum esse vo-
lumus, hoc est Ecclesiam qua constructa est
infra Castrum Antuerpis super fluvium
Scalde quam Dominus Amandus Pontifex
in honore SS. Petri & Pauli Apostolorum
Principum, vel caterorum SS. construxit,
& nos pro ipsa Ecclesia, vel quidquid ibi-
dem aspicere videtur, venerabili viro Fir-
mino, abbati de Monasterio Quorcolodora,
locellum nostrum nuncupatum Tumme in
conambio dedimus, & nos postea a die pra-
senti dictam Ecclesiam, una cum cate-
ris domibus, aedificijs, accolabus, mancipijs,
mansis, siluis, campis, pratis, pascuis, a-
quis, aquarumque decursibus, adiacentijs, ap-
pendicijs

pendicijs ibidem aspicientibus, farinarijs, gregibus cum Pastoribus, mobilibus, & immobilibus, re acquisita, & inacquisita, totum & ad integrum quidquid dici vel nominari potest, tam de dote, quam de comparato, vel de qualibet re ad nos noscitur pervenisse, nos à die praesenti superscripto Domino VVillibrordo donamus atque tradimus: & illud telonium, quod ad partem nostram ibidem venerat, hoc est, illam tertiam partem ad integrum ei concessimus atque donavimus: in earratione, ut ibi thus vel luminaria debeant esse procurata, & presbyteri, qui ibi servant, pro peccatis nostris Domini misericordiam debent exorare: & ut ipse superscriptus Dominus VVillibrordus ipsam Ecclesiam vel quidquid ibidem aspicere videtur, seu ipsum telonium habeat, teneat atque

que possideat, dandi vel commutandi, vel quidquid exinde facere voluerit, liberam & firmissimam in omnibus habeat potestatem.

Si quis verò, (quod futurum esse non credo) heredum vel proheredum meorum, vel qualibet opposita persona contra hanc donationis Cartulam venire tentaverit, & eam infringere conatus fuerit, primitus iram Dei omnipotentis incurrat, & SS. Angelorum, & à liminibus Ecclesia alienetur, partemque habeat cum Iuda, & ultione Anania, & Saphiræ, vellepra Giezi percutiatur: insuper inferat fisci iuribus auri libras duas, argenti pondo quinque. Nec si quid repetit, evindicare valeat, sed firma & immobilis hac donatio perennibus temporibus permaneat stipulatione subnixa. Actum publicè est hoc VVeimodo, regia villa,

P P P

cum

cum fecit Octob. dies viginti, regnante Theodorico Rege anno sexto.

Diploma hoc recitat Miræus in Codice Donationum piarum impresso anno 1624. cap. 6. acceptum ex Willibrordiana apud Epternacenses Abbacia.

Quæritur, quis qualisue is Rohingus? scribitur alibi Marcam Antuerpiensem tenuisse adeoque videri fuisse Marchionem Antuerpiensem. Verum Marchionem Antuerpiensem eum fuisse, non credo. Primò, quia Marchia siue Marchionatus Antuerpiensis semper in summo pretio æstimationeque est habitus, & non solitus conferri nisi Primarijs Patriæ Principibus V.G. Maioribus domus aut Lotharingiæ Ducibus, quemadmodum legitur eum obtinuisse B. Arnulfus ex Maiore domus Episcopus Mentensis, cui successit in Maioratu ac in eadem Marchia Ansegisus qui & tertius Brabantiæ Dux numeratur; sicque ordinariè videmus eum Principes Patriæ, imo Imperatores possedisse. Talis autem non apparet fuisse Rohingus.

Secundò, si Marchio fuisset Rohingus, cur non expressisset suum titulum in diplomate? nam non parum roboris & authoritatis donationi addidisset. Tertio, minoris potentiæ minorisque fortune Rohingum deuincit diploma quam Marchionem decet, dum ait, pro ipsa Ecclesia Firmino Abbati locellum nostrum nuncupatum Tumme in concambio dedimus &c. Quare potius admisero Rohingum extitisse nobilem ac diuitem heroem qui Antuerpiæ & alibi plures possessiones habuerit, ac forte simul vice-Marchionem Antuerpiæ egisse, vt hodie qui dicuntur

Marcgrauij

Marcgrauij, aut Gubernatorem.

Rogabis, quis ergo ea tempestate Marchionatus dignitatem gessit, siue quis Marchio Antuerpiensis? Res. expresse scriptum non lego; attamen meo iudicio Carolus Martellus Maior domus Franciæ & Austrasiæ qui Principatus quos progenitores semel obtinuerant è manibus non dimittebat, quinimo augere & addere studebat; obtinuerant verò consequenter proauus Arnulfus, Auus Ansegisus & Pipinus parens cui ex assè successit in Principatu Austrasiæ hæres.

De Marcæ Antuerpianæ origine audi Petrum Louwium ad caput 7. militiæ sacre Molani: *est autem (inquit) de Marchionatus Antuerpiensis institutione non exigua inter historicos controuersa: alijs à Iustiniano Imp. contra Danos Ansberto datus esse placet; alijs eum ab Vitilone Theodorus filio, Bauraria Principe, institutum dicunt: Acmilis ab Otone 2. Imp. eius originem ducit, inq; dotem datum fuisse Gerbirga scribit. Alijs aliud placet, Fusè de eo negotio Molanus libro rerum Louanienisum cap. 17.*

Poteris de eadè materia Marchionatus consulere Wdalicum Zazium tractatu de feudis, Wolfgangum Lazium commentario Reipublicæ Romanæ lib. 1. cap. 2. & lib. 2. cap. 9. qui dicit apud Romanos Marchiones appellatos esse Duces limitaneos: Rembertum Dodoneum in præfatione sui libri de stirpibus ad Antuerpienses.

Quæritur iterum, Quenam sit Ecclesia S. Willibrordo à Robingo donata? Res. communem sententiam hactenus obtinuisse esse Ecclesiam vulgo nuncupata de *Worche Kercke* iuxta Scaldim, prope locum dictum de *Werff* modoque consecratam S. Walburgi nepti D. Bonifacij Archiepiscopi Moguntini. Laurentius Beyerlink in vita S.

Willibrordi sectione quinta, Miræus in annotationibus ad hoc diploma, Scribanus in Antuerpia, Heda in Willibrordo, Gramayus in Antuerp. lib. 2. cap. 2. & nos in tabula nostra Chronologica accessimus. Nihilominus recentiores quidam à paucis annis contendunt esse Ecclesiam S. Michaeli dedicatam sitam pariter ad Scaldim S. Norberto à quingentis & amplius annis traditam & etiamnum à Norbertinis inhabitatam. Quæ eorum sint motiua, non exacte calleo. Quod si fortè posterioribus sæculis Antuerpia Castrum aut Ecclesia S. Michaelis esse in Castro nominetur, non conuincit; quia posterioribus sæculis muri arcis seu antiqui Castri plurimum fuerunt extensi præsertim iuxta Scaldim, ac sic potuit Ecclesia S. Michaelis censita esse in Castro. Præterea veteres nomine Castri non solum intelligebant Castrum stricte dictum siue Arcem *De Borhet* / sed simul omnia quæ arcis extra muros instar suburbiorum erant annexa & quæ Domino seu iurisdictioni arcis suberant. Patet hoc ex diplomate Martelli supra prolato. Thiofridus Abbas Eternacensis qui vixit post annum 1100. cum Antuerpia esset celebris ciuitas & famosum emporium, tamen Castellum vocat & Marcam, teste Heda, scilicet, mutatis rebus nomina antiqua sæpe remanent. Quinimò S. Scriptura nomine Castelli ciuitatem nominat, vt Iohannis 7. Bethleem vocat Castellum, cum tamen esset ciuitas & ciuitas Regis David, & Castellum aliquid minus significet, quam Castrum. Quare ego antiquæ communi sententiæ adhæresco quam diu certioribus argumentis contrarium non manifestetur.

Quæritur tertio, an eadem Catholicismo, an Ethnicismo seruiet dum Willibrordo traderetur. Laurentius Beijer-

liuck

linck sectione quinta supra insinuat Ethnicam fuisse dum ait, post traditam S. Willibrordo Ecclesiam Castrensem paulatim sublatam esse memoriam idolorum, ibidem scilicet coli solitorum. Idem ex alijs eius verbis est colligere. Eiusdem opinionis apparet esse Goropius in originibus Aduaticis, Gramayus in Antuerpia lib. 1. cap. 2. Mihi hoc non sapit, 1. quia Ecclesia illa possidebatur à V. Firmino Abbate, qui per concambium seu per mutationem eam transmiserat Rohingo. Abbas vero & Rohingus non possidebant Ecclesias Ethnicas, nec in ijs Dominium habebant, nec id pati voluissent idololatræ, multo minus eandem tradi Willibrordo idolorum inimicissimo.

Secundò, licet Antuerpiæ plurimi degerent idololatræ, vigeant tamen vna plurimi Christiani qui non permisissent Ecclesiam suam per S. Amandum cultui veri Dei dicatam ab Ethnicis temerari aut inuadi, præsertim cum fauentes haberent Patriæ Principes potentissimos, Christianitatis amantissimos, qui sine dubio Ethnicos sibi subditos potuerunt compescere. Tertiò, erat (si Laurentio credimus) supra idolophylis suum templum Marti consecratum, vbi nunc visitur Ecclesia S. Michaelis, vt non necesse habuerint ad sua sacra Catholicis Ecclesias eripere. Iustius ergo sentias Ecclesiam Castrensem dum Willibrordo resignaretur, Christianam & Christianis ritibus deseruisse.

Tradidit vero Rohingus eo fine vt Willibrordus tum per se, tum per suos discipulos Christianismum Antuerpiæ propagaret & vagantem in vrbe paganismum pro viribus oppugnando extirparet.

Quid, vbi sit, Quorcolodora, Weimodo, me omnino fugit.

Quod ad Tumme, sic circa hoc diploma coniecit Miræus, Tumme, inquit, forte Turne vel Deurne olim Turninum latinè, vicus prope Antuerpiam ad Scheinam riuulum vbi olim Cœnobium fuit in quo S. Fredegandus aliquando Monachum egit. Eius sacra ossa Audomarpoli anno 1590. Antuerpiam illata, in Cathedrali templo ibidem adseruantur. Nortmannis porrò in Belgicam irruentibus, Monachi, Turnino relicto, Einhamum prope Aldenardam migrasse putantur: vbi etiamnum Benedictina est Abbatia. Tanta per omnia secula nominum & locorum accidit variatio indeque obscuritas, vt siquis probabile aliquid adferat, ei applaudatur.

D I S S E R T A T I O C X X X .

De alia donatione Rohingi, cuius diploma illustratur.

Non contentus Rohingus Ecclesiam cum suis donasse, liberalissimo Deo munificam manum voluit insuper porrigere, de qua sequentes littere aut potius fragmentum litterarum:

In nomine Dei, ego illuster vir Rohingus & coniux mea Bebelina donamus ad sanctam Ecclesiam Petri & Pauli Apostolorum, quam Dominus Amandus Pontifex